

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/131/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817208235
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8817208235.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej: A. R., C.. XX.XX.XXXX, S. L. B. XXX, o zaplatenie 490,43 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp.zn. XXCsp/XXX/XXXX-XX zo dňa 19.2.2018 a m e n í ho tak, že v konaní pokračuje.

II. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 424,68 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne z tejto sumy od 20.12.2014 do zaplatenia, a to v splátkach po 30,- € mesačne, pričom každá splátka bude splatná vždy do posledného dňa toho ktorého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku. V prípade omeškania čo i len s jednou splátkou sa stáva splatným celý dlh.

III. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

IV. Žalovaná je p o v i n n á žalobcovi nahradiť trovy konania. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu právny predchodca žalobcu - spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., navrhol súdu, aby zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 490,43 € s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne z tejto sumy od 20.12.2014 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaná uzatvorili spolu dňa 16.09.2013 zmluvu o pôžičke evid. č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej pôžičku vo výške 589,- € na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve (kanc. a výp.technika pcatlton x4). Kúpna cena tovaru bola 655,- €. Žalovaná pri podpise zmluvy uhradila akontáciu vo výške 66,- € a na zvyšok kúpnej ceny žalobca poskytol žalovanej pôžičku podľa uvedenej zmluvy o pôžičke. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 76 mesačných splátkach v sume 10,- €, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 760,- €. Do dňa podania žaloby uhradila žalovaná z pôžičky sumu (bez akontácie) 160,- €. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca dňa 29.10.2014 listom - predžalobná upomienka, vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok a upozornil ju na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, žalobca dňa 19.12.2014 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 31.12.2014 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Zmluvnú pokutu v sume 66,43 € si

žalobca v konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu žalovaná uhradila sumu 226,- €, ktorá pozostáva zo zaplatenej akontácie vo výške 66,- € a celkovej sumy vykonaných úhrad vo výške 160,- €, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Súčasťou pohľadávky žalobcu a sú aj náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky vo výške 4,32 €.

3. Uznesením sp.zn. XXCsp/XXX/XXXX-XX zo dňa 19.2.2018 súd konanie zastavil z dôvodu neuhradenia súdneho poplatku za podanú žalobu na strane žalobcu.

4. Voči tomuto uzneseniu podal žalobca sťažnosť podľa §239 ods. 1 CSP, kde navrhol, aby súd prvej inštancie napadnuté uznesenie vyššieho súdneho úradníka zrušil z dôvodu, že k úhrade súdneho poplatku malo dôjsť dňa 26.10.2017. Súd preveril sťažnostné dôvody a zistil, že z dôvodu uvedenia nesprávneho špecifického a variabilného symbolu žalobcom pri úhrade súdneho poplatku nebola súdom spárovaná táto platba, preto bol súdny poplatok žalobcovi vrátený a v tomto konaní vykázaný ako nezaplatený. Preto vo výroku I. tohto rozsudku súd rozhodol o vyhovení tejto sťažnosti a zrušení napadnutého uznesenia a jeho zmene tak, že v konaní ďalej pokračuje. Z dôvodu procesnej hospodárnosti súd toto rozhodnutie spojil do meritórneho rozhodnutia vo veci samej (rozsudku).

5. Po začatí konania došlo k zmene na strane žalobcu z dôvodu postúpenia uplatnenej pohľadávky.

6. O pripustení zmeny žalobcu súd rozhodol uznesením sp.zn. XXCsp/XXX/XXXX-XX zo dňa 15.11.2018 tak, že pripustil, aby z konania na strane žalobcu vystúpila VÚB, a.s. (ako právny nástupca pôvodného Consumer Finance Holding, a.s.) a na jej miesto do konania, ako žalobca, vstúpil Intrum Slovakia, s.r.o.

7. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila v tom zmysle, že jej zdravotný stav, ako aj úverová zaťaženosť nedovoľuje splácať poskytnutú pôžičku uplatnenú v tomto súdnom konaní. Zomrel jej manžel, sama má zdravotné problémy, poberá vdovský a starobný dôchodok, spolu v sume 320,- €. K tomu doložila úmrtný list manžela B. R., prepúšťaciu správu z nemocnice, lekársku správu a doložila aj poštové poukazy o platbách v prospech R Collectors s.r.o., 4Life Direct, Slovak Telecom, a.s., VÚB, a.s..

8. V danom prípade je teda predmetom konania zaplatenie sumy 490,43 € s prísl., preto súd v predmetnej veci, ako v drobnom spotrebiteľskom spore, v súlade s § 297 a § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pojednávanie nenariadil. Oznamenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo uverejnené na úradnej tabuli tunajšieho súdu dňa 29.1.2020.

9. Keďže boli splnené zákonné podmienky, súd v danej právnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

10. Súd sa oboznámil s obsahom spisu, a to podanou žalobou, vyjadreniami k nej a pripojenými listinnými dôkazmi: prehľad splátok a úhrad klienta, Zmluva o pôžičke Quatro - internetová č. XXXXXXXX zo dňa 16.9.2013, so zmluvnými podmienkami k nej, predžalobná upomienka zo dňa 29.10.2014 s pripojenou doručenkou pošty, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 31.12.2014, uznesenie tunajšieho súdu, sp.zn. XXCsp/XXX/XXXX-XX zo dňa 19.2.2018 o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu, sťažnosť pôvodného žalobcu VÚB, a.s. voči tomuto uzneseniu, výpis z účtu o poukázaní platby súdneho poplatku dňa 26.10.2017, návrh na zmenu žalobcu z VÚB, a.s. na Intrum Slovakia, s.r.o. s prílohami, uznesenie tunajšieho súdu, sp.zn. XXCsp/XXX/XXXX-XX zo dňa 15.11.2018 o pripustení zmeny žalobcu, list žalovanej zo dňa 17.4.2019 - vyjadrenie k žalobe s pripojenou lekárskou správou, platobným dokladom SIPO, úmrtný list B. R., prepúšťacia správa z nemocnice, poštové poukazy o platbách žalovanej v prospech R Collectors s.r.o., 4Life Direct, Slovak Telecom, a.s., VÚB, a.s., správa Slovenskej pošty, a.s. o vrátení zaplateného súdneho poplatku žalobcovi vo výške 29,- € dňa 18.4.2019 z dôvodu nespárovania platby.

11. Z uvedených listinných dôkazov súd zistil skutkový stav veci tak, ako ho popísal právny predchodca žalobcu v podanej žalobe. Na základe zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX zo dňa 16.9.2013, bola žalovanej poskytnutá pôžička vo výške 589,- € na kúpu spotrebného tovaru - kancelárskej a výpočtovej techniky pathlon x4. Žalovaná pri podpise zmluvy uhradila akontáciu vo výške 66,- €, čo malo predstavovať 10,08% z kúpnej ceny tovaru. Kúpna cena tovaru bola 655,- €. Fixná ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 8,66% ročne, RPMN - 8,66%, priemerná hodnota RPMN - 25,21%, termín konečnej splatnosti dohodnutý označením „01/2020“ (mesiac/rok).

12. Do dňa podania žaloby uhradila žalovaná z požičanej sumy (bez akontácie) 160,- €, ktoré skutkové tvrdenie žalobcu v žalobe nespochybnila. Z dôvodu neplatenia dohodnutých splátok riadne a včas právny predchodca žalobcu listom z 31.12.2014 jej oznámil vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru, ktoré vyčíslil spolu v sume 550,75 €.

13. Na zistený skutkový stav veci súd aplikoval následné právne normy a po ich aplikácií vec nasledovne právne hodnotí:

14. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

16. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch, sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa OZ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

18. Podľa § 11 ods. 1 Zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až j), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

19. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 OZ, sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

20. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

21. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

22. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak

nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

23. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

24. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

25. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

26. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

27. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

28. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

29. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

30. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

31. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli dňa 16.9.2013 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej sa pôvodný žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej pôžičku (finančné plnenie) vo výške 589,- € a ktorú sa žalovaná zaviazala splatiť v 76 mesačných splátkach po 10,- €.

32. V uzatvorenej zmluve o pôžičke nie je priamo uvedený údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ktorý sa vyžaduje podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, keď lehota splatnosti je uvedená len nepriamo číselnou formuláciou označením mesiaca a roka, symbolom 01/2020. Takéto určenie konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nemožno považovať za súladné s dotknutým ustanovením zákona o spotrebiteľských úveroch, keď významom tohto ustanovenia bolo, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vyžaduje sa teda presná časová, dátumová špecifikácia konečnej splatnosti úverov, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov. Pokiaľ teda samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru, nemožno mať zato, že tento nedostatok možno nahradiť apelovaním na potenciálnu aktivitu spotrebiteľa vedúcu k určeniu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru matematickými operáciami s iných v spotrebiteľskej zmluve dostupných údajov. Naopak je potrebné trvať na tom, že konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, resp. dodávateľmi (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 10.12.2012, sp. zn. 16Co/315/2012, sp.zn. 17Co/151/2012 zo dňa 19.09.2012, Krajského súdu v Trnave sp.zn. 11Co/101/2013 zo dňa 22.05.2013).

33. Nakoľko sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, súd sa ďalej pri svojom rozhodovaní v danom prípade zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru pri ročnej úrokovej sadzbe vo výške 8,66 % v čase podpisu zmluvy.

34. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

35. Z internetovej stránky NBS súd zistil, že dohodnutý úrok 8,66% ročne bol porovnateľný s priemernou úrokovou mierou úverov a pôžičiek poskytovaných bankami v danom časovom období, preto konštatuje, že úroková sadzba bola dohodnutá v súlade s dobrými mravmi.

36. Napriek tomuto konštatovaniu však súd priznal žalobcovi len čistý rozdiel požičanej istiny 589,- €, mínus zaplatené splátky 160,- €, najmä z nasledovných dôvodov:

1/ samotná zmluva je písaná mikroskopickým a nečitateľným písmom, čo je v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch,

2/ dohodnutý termín splatnosti úveru nie je v súlade so spotrebiteľským právom, označený len mesiacom a rokom - 01/2020,

3/ podmienky k zmluve o poskytnutí pôžičky sú písané mikroskopickým a nečitateľným písmom.

37. Popri uvedených dôvodoch súd nepriznal celý uplatnený nárok aj z nasledovných dôvodov:

38. Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

39. Úverové obdobie, teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ však si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

40. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

41. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania. (v ostatnom vid' Rozsudok Krajského súdu v Prešove, č.k. 5Co/69/2018-92).

42. Z uvedených dôvodov súd nepriznal žalobcovi nárok na dohodnutý úrok po vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. I keď k vyššie popísaným tézám existuje aj protichodná rozhodovacia prax súdov, ktorá priznáva dohodnutý úrok aj po vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, súd tu poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 9.3.2020, sp.zn. 20CoCsp/10/2020, ktorým krajský súd prerušil podobné konanie, ako je toto, prebiehajúce na Okresnom súde Kežmarok pod sp.zn. 5Csp/7/2018 a Súdnu dvoru Európskej únie predložil otázky (prejudiciálne otázky) smerujúce k tomu, či dodávateľovi finančnej služby patrí dohodnutý úrok aj po vyhlásení okamžitej splatnosti úveru.

43. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že súd priznal žalobcovi len rozdiel medzi istinou úveru v sume 589,- € a úhradami splátok zo strany žalovanej v celkovej výške 160,- € tak, ako konštatuje žalobca v žalobe. Ďalej túto sumu ponížil súd o 4,32 €, ktoré si žalobca účtoval ako náklady na vymáhanie, na ktoré nemá nárok, nakoľko tieto náklady žiadnym spôsobom nepreukázal.

44. Súd považuje za rozporné so spotrebiteľským právom to, že do sumy pôžičky zahrnul žalobca aj už žalovanou zaplatenú akontáciu 66,- €, čo malo predstavovať 10,08% z kúpnej ceny prefinancovaného tovaru. Žalobca si tak v rozpore s dobrými mravmi uplatňoval dohodnutý úrok zo súčtu reálne poskytnutej pôžičky 589,- €, ale aj žalovanou zaplatenou akontáciou 66,- €, ktorá suma pôžičky predstavovať nemohla. Z takto nesprávne vypočítanej istiny pôžičky, ktorá zahŕňa aj žalovanou zaplatenú akontáciu, žiada žalobca dohodnutý úrok aj po okamžitom zosplatnení zvyšku dlhu (tzv. defaulte). Aj to je dôvod, prečo súd nemohol priznať žalobcovi dohodnutý úrok po vyhlásení okamžitej splatnosti úveru popri dôvodoch uvedených v predchádzajúcich odsekoch.

45. Z dôvodu ťaživej ekonomickej a sociálnej situácie žalovanej, ktorá túto skutočnosť súdu preukázala (jej zhoršený zdravotný stav, smrť manžela, ďalšia značná úverová zaťaženosť) jej súd priznal možnosť platenia priznaného nároku žalobcovi v mesačných splátkach. Táto forma splácania nároku žalobcu nezaťažuje, nakoľko ide o spoločnosť skupujúcu a súdnou cestou vymáhajúcu pohľadávky bankových a nebankových inštitúcií. Zároveň žalobca bude mať nárok istený výrokom súdu, ktorým v prípade omeškania žalovaná stratí výhodu splátok. Okrem toho žalobca bude mať svoj nárok ďalej úročený priznaným úrokom z omeškania až do úplného zaplatenia. Ak by súd priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na zaplatenie priznanej sumy naraz, resp. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, reálne vymoženie tohto nároku žalobcu, vzhľadom na popísanú situáciu žalovanej, by sa stalo neistejším, než pri priznaných mesačných splátkach, ako je vo výroku rozsudku.

46. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, ktorá predstavuje výšku 0,5 %.

47. Preto súd z priznanej sumy priznal nárok na úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne, a to od 20.12.2014, t.j. od okamžitého zosplatnenia úveru.

48. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, (ďalej len CSP), ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

49. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 490,43 € s príslušenstvom, avšak súd priznal žalobcovi sumu 424,68 €. Z toho vyplýva, že žalobca bol v konaní úspešný v prevažnej miere, preto mu patrí náhrada trov konania o ktorej výške súd rozhodne samostatným uznesením v zmysle cit. ust. § 262 ods.1 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

Lehota na podanie odvolania podľa predchádzajúceho odseku podľa § 2 v spojení s § 1 písm. a) zák. č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony začne plynúť najskôr od 1.5.2020, ak k doručeniu tohto rozsudku oprávnenej strane na podanie odvolania dôjde pred 1.5.2020.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.